

2021-04-07

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

cc: fi.ea.e3@regeringskansliet.se
mats.e.johansson@regeringskansliet.se

SOU 2020:46 En gemensam angelägenhet (Dnr Fi2020/03418)

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på SOU 2020:46 En gemensam angelägenhet.

LRF är med sina ca 140 000 medlemmar Sveriges största småföretagarorganisation. Medlemmarna är verksamma inom jordbruk, trädgårdsnäring, skogsbruk, entreprenad, förädling, besöksnäring m.m. med landsbygden som bas. LRF är också en samlande organisation för lantbrukskooperativa företag, som exempelvis Arla och Lantmännen. Det svenska trädgårds-, jord- och skogsbruket tillför Sverige stora värden i form av mat, växter, energi, arbetstillfällen och miljönytta och erbjuder samhället resurser för en hållbar utveckling.

Kommittén har i sitt betänkande berört många politikområden som har bäring på insatser och regler som berör det gröna näringslivets funktionssätt, bl.a. för dess grundläggande villkor, möjligheter till kompetensförsörjning och tillgången till likvärdig samhällsservice. För LRF är det viktigt att näringen ska kunna vara verksam i hela landet och att landsbygden inte missgynnas. Ur det perspektivet ser LRF att kommittén lagt fram ett antal förslag, bedömningar och rekommendationer som är positiva men också sådant som är kontraproduktivt och som med bestämdhet måste avvisas.

LRF lämnar följande synpunkter på betänkandet:

Kapitel 16. Makroekonomiska förutsättningar

SOU 2020:46, s. 542. Bedömning: En rekonstruktion av den historiska kompromissen framför allt vad avser en återställd offentlig social försäkring skulle öka den ekonomiska politikens legitimitet i de grupper som inte har gynnats av internationaliseringen.

LRF:s synpunkt: En offentlig socialförsäkring bör anpassas till tidens utmaningar både för anställda och företagare. En rekonstruktion är då knappast

2021-04-07

rätt metod, snarare behövs det en genomgripande reform för att undvika ett lappverk med ökad komplexitet och ökad administrativ regelbörda.

SOU 2020:46, s. 547. Bedömning: Fördelningsaspekterna på utformningen av krisåtgärderna måste bevakas.

LRF:s synpunkt: Krisåtgärderna bör genomlysas och dess effektivitet utvärderas för att bygga kunskap inför kommande utmaningar.

SOU 2020:46, s. 550. Förslag: När det akuta skedet i pandemin är över, bör en utredning tillsättas för att se över de fundamentala komponenterna i det offentliga budgetsysteem – avvägningen mellan finans- och penningpolitiska styrmedel, överskottsmål, hantering av investeringar och skattekvot.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

Kapitel 17. Utbildning och kultur

SOU 2020:46, s. 569. Rekommendation: Staten påtar sig ett större ansvar för skolsystemet. En sådan förändring kräver ett antal förändringar i skolans organisationsstruktur och finansiering. En regional organisation som länk mellan den centrala och den lokala nivån tillskapas. Huvudalternativet bör vara att denna organisation anpassas till skolsystemets specifika förutsättningar men att nuvarande länsindelning är en naturlig utgångspunkt. Organisatoriskt kommer detta till uttryck genom en regionalisering av Skolverket. Den regionala organisationen får till uppgift att säkerställa att de nationellt fastställda målen för utbildningspolitiken förverkligas på den regionala och lokala nivån. Tillsyns och utvärderingsfunktionerna anpassas till den regionala organisationen

LRF:s synpunkt: LRF anser att det är viktigt att statens ansvar för skolsystemet tydligt utreds. Det behövs en bättre analys av vad det innebär för skolsystemet om staten tar på sig ett större ansvar.

SOU 2020:46, s. 572. Rekommendation: Resurserna till skolorna fördelas inom ramen för ett centralt reglerat system på basis av lokala faktorer som elevernas socioekonomiska bakgrund, andelen utlandsfödda elever, bebyggelsestruktur med flera. Skolverkets regionala organisation får säkerställa att det kompensatoriska uppdraget fullgörs på den lokala nivån. Resurstilldelningen ska ta full hänsyn till att de offentliga skolorna har kostnadskrävande uppgifter som de fristående inte har.

2021-04-07

LRF:s synpunkt: LRF anser att ersättningssystemen ska garantera en jämn och god kvalitet mellan kommunala skolor och friskolor.

SOU 2020:46, s. 579. Förslag: Det utrymme för kommunerna att subventionera lokalkostnaderna för fristående skolor som ges i skolförordningen och gymnasieförordningen strider mot kommunallagen och sannolikt mot EU:s statsstödsregler och bör upphävas

LRF:s synpunkt: Det är inte uppenbart att kommitténs slutsats är korrekt. Frågan om stödet är olagligt eller inte bör därför särskilt granskas. Om stödet är ett olagligt statsstöd per definition bör det antingen notifieras eller anpassas till gällande rätt.

SOU 2020:46, s. 581. Rekommendation: De fristående skolorna integreras tydligare i det offentliga utbildningssystemet. Dimensioneringen och planeringen av utbildningen görs gemensamt för offentliga och fristående skolor inom ramen för Skolverkets regionala organisation. Den fria etableringsrätten inom skolområdet begränsas genom förhandsprövning av behovet.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer delar av rekommendationen men anser att den framlagda rekommendationen bygger på en alldeles för ytlig analys.

SOU 2020:46, s. 584. Förslag: Objektivitetsprincipen ska iakttas vid myndighetsutövning vid fristående skola. Jävsfrågan vid betygssättning bör regleras även i fristående skolor.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget.

SOU 2020:46, s. 584. Förslag: Frågan huruvida vinstdrivande verksamhet är förenlig med myndighetsutövning inom skolområdet utreds förutsättningslöst.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget.

SOU 2020:46, s. 591. Förslag: Offentlighetsprincipen bör ges samma innebörd hos fristående skolor som i dag gäller för kommunala skolor. Privatanställda är normalt underkastade avtalad tystnadsplikt som inte viker för meddelarfrihet. Det är en fråga som bör utredas närmare

LRF:s synpunkt: LRF anser att det är rimligt att samma principer ska gälla så långt möjligt oavsett skolform.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 593. Rekommendation: Tillsynen av skolan skärps. Den centrala tillsynsmyndighetens resurser förstärks, varvid särskild hänsyn ska tas till behoven i förskolan. Sanktionsmöjligheterna ses över.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen och vill särskilt peka på att inspektionen av yrkesutbildningarna bör skärpas.

SOU 2020:46, s. 596. Rekommendation: Ansökan till skolor (grundskolor och gymnasier) hanteras inom ramen för ett gemensamt antagningssystem, som administreras inom Skolverkets regionala organisation. Turordningen bestäms av en kombination av individuella önskemål och politiskt bestämda krav på en varierad bakgrund i elevsammansättningen. Närhetsprincipen omformuleras, och tillåtna urvalsgrunder specificeras i skollagen. Som riktmärke bör gälla att urvalsgrunderna inte ska vara mer exkluderande än att alla elever ska kunna gå i alla skolor. Effektiva lösningar på problemet att förena elevers önskemål med övergripande restriktioner framräknas med hjälp av matchningsalgoritmer. Anpassningar görs till förutsättningarna i varje region och kommun. Principerna för att fördela elever mellan olika skolor ska vara desamma i de offentliga och de fristående skolorna. För de fristående erbjuds en lista på tillåtna urvalsgrunder.

LRF:s synpunkt: LRF anser att den modell som föreslås i SOU 2020:33 med regionala branschråd för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är att föredra med ett näringsliv som aktivt bidrar med information om det regionala kompetensbehovet. Arbetsmarknadens behov bör väga tungt i inriktningen på utbildningarna. Regeringen bör uppdraga åt Statens skolinspektion att redovisa en analys av hur myndigheten avser att utöva tillsyn över huvudmännens efterlevnad av reglerna för planering och dimensionering. Det är också viktigt att kommunerna utifrån sin roll för den lokala kompetensförsörjningen samverkar med näringslivet för ett ändamålsenligt utbud.

SOU 2020:46, s. 601. Bedömning: De ekonomiska incitamenten för beslut om särskilt stöd respektive särskola kan behöva ses över, så att eleverna får adekvat hjälp med sina problem.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i bedömningen.

SOU 2020:46, s. 602. Förslag: Inför extern bedömning av de nationella proven, till skillnad från dagens system där proven rättas internt på skolan. Betygen förankras i provresultaten på skolnivå.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 603. Förslag: Ambitionsnivån för yrkesvägledningen i skolorna höjs, med sikte på att dels intressera barn och ungdomar med svag studiesocial bakgrund för högre studier, dels öka intresset för yrkesval som överskrider traditionella könsrollsgränser. Tidiga insatser bör prioriteras.

LRF:s synpunkt: LRF anser att yrkesvägledningen generellt behöver en ökad kompetens om olika yrken, inte minst bristyrken samt näringslivets arbetskraftsbehov.

SOU 2020:46, s. 604. Förslag: Lärarprofessionen stärks i enlighet med de förslag som lagts i tidigare utredning. Ett system med skolkonsulenter införs som brygga mellan pedagogisk och didaktisk forskning och praktiken i skolorna. Minimikrav på betyg för antagning till lärarutbildningen utreds

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget.

SOU 2020:46, s. 606. Rekommendation: Ansvar för lärarutbildningen koncentreras till färre lärosäten, samtidigt som tillgängligheten i alla delar av landet säkras genom att delar av utbildningen erbjuds på distans vid filialer eller lärcentrum

LRF:s synpunkt: LRF är positivt till möjlighet till distansutbildning och understryker vikten av god kvalitet, inte minst mot bakgrund av viss kritik mot kvaliteten på yrkeslärarutbildningen.

SOU 2020:46, s. 610. Bedömning: Kompetenshöjande insatser för ledning och styrning av problemfyllda skolor bör ges prioritet i arbetet med att skapa en mer jämlik skola. Den föreslagna regionala organisationen för Skolverket ökar sannolikheten för framgång i det arbetet.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer bedömningen av behovet av kompetenshöjande insatser för ledning och styrning av problemfyllda skolor men är tveksamt till kommissionens förslag till en regional organisation.

SOU 2020:46, s. 612. Rekommendation: Återinför den centrala läromedelsgranskningen, eventuellt kombinerad med en inköpsfunktion. Lagfäst elevernas tillgång till läromedel av god kvalitet.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen. LRF uppfattar att det förekommer en del tveksamma läromedel, inte minst kopplat till mat, miljö och hållbarhet och att huvudmännen inte tycks ha kapacitet att kritiskt granska läromedlen.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 617. Rekommendationer:

- *Staten bör ta ett väsentligt större ansvar för vuxenutbildningen, både vad avser organisationen och finansieringen, även om ansvaret för en stor del av utförandet ligger kvar på kommunal nivå.*
- *Det kommer att krävas väsentligt mer resurser till vuxenutbildningen än i dag, givet den mycket stora insats som krävs för att de stora grupper som står utanför arbetsmarknaden ska kunna förvärva nödvändiga kunskaper och färdigheter. En fördubbling av dagens resurser, motsvarande 6 miljarder kronor, framstår som rimlig.*
- *Ett transparent system för att finansiera kompletterande vuxenutbildning bör utredas.*
- *Arbetsförmedlingens och kommunernas strategier för upphandling av arbetsmarknadsutbildning bör ses över, med egen regi som ett alternativ.*
- *Någon form av kompetenskonton med kostnaderna delade mellan arbetsgivare, anställd och offentlig sektor bör utredas genom en uppdatering av tidigare utredningar.*

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen om ett större statligt ansvar för vuxenutbildningen och konstaterar att den är viktig för den fortsatta kompetensförsörjning av den gröna sektorn. Exempelvis är det idag svårt för yrkesbytare att komplettera med kurser i naturbruksprogrammet för att bli behöriga att söka YH-utbildning.

Arbetsmarknadsutbildningar bör endast upphandlas om de har granskats utifrån branschspecifika behov.

Frågan om kompetenskonton är knappast längre aktuellt efter att arbetsmarknadens parter kommit fram till en gemensam överenskommelse som innefattar kompetensutveckling.

SOU 2020:46, s. 620. Rekommendation: Regeringen utformar en sammanhållen strategi för högre utbildning på distans. Denna bör innehålla följande delar:

- *Lärosätena tillförs medel för att utforma de utbildningsprogram på distans som regionerna, via sina kompetensförsörjningsplattformar, har identifierat behov av.*
- *Lärosätena tillförs även medel för att utveckla digital pedagogik och stödsystem med syfte att öka genomströmningen i distansutbildningen.*
- *Universitetskanslersämbetet får i uppgift att utreda hur träffsäkerheten i distansutbildningen kan öka, så att genomströmningen ökar.*
- *Universitetskanslersämbetet bör också få i uppgift att utreda distansutbildningens bidrag till den breddade rekryteringen till högskolan.*

2021-04-07

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen och anser att en sådan strategi även bör beakta behovet av kunskapsfördjupningar hos redan yrkesverksamma.

SOU 2020:46, s. 621. Förslag: Genomför en kontrollerad studie av hur lärcentrum kan fungera som stöd för att höja genomströmningen i högre utbildning på distans av framför allt studenter från studieovana hem. Om resultaten är goda, bör regeringen bygga upp ett rikstäckande nät av lärcentrum som kan fungera som studiestöd för högre utbildning i glesare regioner.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 622. Förslag: Utred en årlig utbildningspremie för dem som har avlagt examen i ett kommunalt bristyrke och flyttar in i någon av de kommuner som har extra stora utmaningar med kompetensförsörjningen. En premie bör även kunna ges till dem som är bofasta i kommunen men som avlägger examen i något av de yrken som har definierats som bristyrken i kommunen.

LRF:s synpunkt: LRF anser att förslaget riskerar att snedvrیدا konkurrensen om arbetskraft och att näringslivets behov av arbetskraft inte får åsidosättas. LRF är endast positivt till förslaget om det generellt vidgas till bristyrken i kommunerna oaktat kommunal, regional eller privat verksamhet.

SOU 2020:46, s. 625. Förslag: Kraven på att kulturpolitiken ska vara uppsökande skärps. Den förda politiken utvärderas med avseende på detta mål.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget och anser att kulturpolitiken ska berika både landsbygd och stad.

SOU 2020:46, s. 625. Förslag: Kulturskolorna ses som en del av det allmänna utbildningssystemet. Ett statligt stöd införs, villkorat på att kommunerna visar hur man via kulturskolorna avser att nå nya grupper av kulturutövare

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget för att skapa liknande förustättningar obeaktat om barnen bor i stad eller landsbygd.

Kapitel 18. Arbetsliv

SOU 2020:46, s. 634. Förslag: Utred konsekvenserna för anställningstryggheten för visstidsanställda av den utveckling som skett sedan

2021-04-07

1990-talet. Uppdraget bör behandla såväl förändringar genom ny lagstiftning som genom nya sätt att utnyttja den befintliga lagstiftningen.

LRF:s synpunkt: LRF anser att det är rimligt att granska sådana konsekvenser förutsatt att utredningen balanserat beaktar både visstidsanställdas och arbetsgivarnas förutsättningar, behov och utmaningar.

SOU 2020:46, s. 636. Förslag: Utred förändringar av lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkringen i syfte att öka anställdas möjligheter att säga upp sig utan alltför långtgående konsekvenser för hushållets ekonomi samtidigt som drivkrafter för att arbeta upprätthålls.

LRF:s synpunkt: LRF anser att arbetslöshetsförsäkringen har bekymmersamma tillkortakommanden vad gäller gruppen företagare, särskilt dem med kapitaltung verksamhet samt för kvinnor som alltför ofta väljer bort eget företagande. Eftersom de sociala trygghetslösningarna vanligtvis utformas utifrån anställdas förutsättningar återstår ett viktigt arbete med att anpassa trygghetslösningarna till företagare.

SOU 2020:46, s. 637. Förslag: Utred samhällsekonomiska vinster och kostnader förknippade med att ge arbetstagare rätt till barnomsorg vid arbete på obehövlig arbetstid.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget och anser att även landsbygdsperspektivet ska beaktas i utredningen.

SOU 2020:46, s. 643. Förslag: Uppdra åt Arbetsförmedlingen att vidareutveckla sin profileringsmodell med syfte att skatta risken för långtidsarbetslöshet för att även kunna bedöma lämplig nivå och längd på en individuellt utformad subvention.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget och förordar att arbetsmarknadsinsatserna måste bli enklare, färre och tydligare för företagen att hantera.

SOU 2020:46, s. 644. Förslag: Uppdra åt Arbetsförmedlingen att utforma en utvärderingsbar försöksverksamhet med förstärkt förmedling av feriearbeten riktad till gymnasieelever i områden med hög arbetslöshet bland vuxna.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker förslaget och menar att detta är en rimligare uppgift för bl.a. kommunerna att hantera.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 644. Rekommendation: Ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att utreda förutsättningarna för omskolning för den som varit sjukskriven i 180 dagar och som bedöms inte kunna återgå till tidigare arbetsgivare.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget och anser att 180 dagars gränsen i vissa fall även bör kunna förlängas. Det är problematiskt för vissa av LRF:s grupper med nuvarande regler att tvingas söka andra arbeten när sjukskrivning pågått mer än 180 dagar.

SOU 2020:46, s. 646. Rekommendation: För att öka efterfrågan på individer ur grupper med svag position på arbetsmarknaden bör ett skatteavdrag på de sociala avgifterna prövas för som ett komplement till den aktiva arbetsmarknadspolitiken. Subventionen bör följas upp och utvärderas.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 648. Förslag: Arbetsmiljöverket bör successivt ges ökade resurser för utveckling och intensifiering av tillsynen på arbetsmiljöområdet med fokus på psykosocial arbetsmiljö och på identifiering av riskarbetsplatser. Regeringen bör även uppdra åt den myndighet regeringen finner lämplig att bistå med utveckling av analytiska hjälpmedel i arbetet.

LRF:s synpunkt: LRF anser att Arbetsmiljöverket med sin nuvarande organisation och den ansats som myndigheten driver verksamheten ifrån inte är rätt instans för uppgiften. Arbetsmiljöverket bör snarare generellt utvärderas och omprövas för att inriktas på dialog och utbildning samt bygga branschkompetens för att förbättra arbetsmiljöområdet. Vad gäller den psykosociala arbetsmiljön anser LRF att det torde vara mer framgångsrikt att stärka företagshälsövården.

SOU 2020:46, s. 649. Förslag: Utred en ytterligare utvidgning kretsen av myndigheter med direktåtkomst till beskattningsdatabasen med syfte att effektivisera ansträngningarna att förbättra arbetsmiljön.

LRF:s synpunkt: Se synpunkter på förslaget s. 648. LRF är generellt kritiskt till att det är genom straff som arbetsmiljön ska förbättras. Det skapar en kultur runt arbetsmiljöinsatserna som förskjuter frågan till att undvika sanktioner istället för att bygga kunskap och positiva relationer. LRF:s uppfattning är att dialog och initierade råd är ett mycket effektivare medel för att skapa hållbara förbättringar. Den viktiga arbetsmiljöfrågan får inte i första hand vara en fiskal fråga utan berör mycket djupare fundamentala värden på arbetsplatserna.

2021-04-07

Kapitel 19. Mottagande och integration

SOU 2020:46, s. 660. Rekommendation: Genomför Mottagandeutredningens alternativa förslag om ett statligt ansvar för hela asyltiden, koncentrerat mottagande i centrum där asylutredning genomförs och ärendesortering utifrån hur omfattande utredningsbehovet är.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen.

SOU 2020:46, s. 664. Förslag: Ändra lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare så att målgruppen för insatsen utökas till att omfatta även asylsökande.

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget.

SOU 2020:46, s. 666. Förslag: Uppdra åt Arbetsförmedlingen att genomföra kartläggningar av asylsökandes utbildning och yrkeserfarenhet. Utnyttja statistiskt baserade matchningsalgoritmer i Migrationsverkets bosättning av dem som fått uppehållstillstånd. Utvärdera verksamheten efter några år.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget. Det är en stor brist att sådan kartläggning inte genomfördes under asylkrisen.

SOU 2020:46, s. 667. Förslag: Regeringen bör skyndsamt låta utreda utformning av och nivå på dagersättningen för asylsökande, så att en större del av de basala behoven täcks.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget

SOU 2020:46, s. 670. Rekommendation: Kommunerna bör åläggas att säkerställa att information om att förskola erbjuds och om fördelarna med förskola för barnet når alla föräldrar. För detta krävs också att kommunerna följer upp vilka barn i kommunen som deltar i förskolan och inte.

LRF:s synpunkt: LRF ser fördelarna ur integrationssynpunkt att barnen erbjuds förskola för att integrationsprocessen ska kunna fungera bättre.

SOU 2020:46, s. 670. Förslag: Förtydliga jämställdhetsperspektivet i förordningen om samhällsorientering som reglerar syfte och innehåll för samhällsorientering.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 676. Rekommendation: Ambitionsnivån för sfi behöver höjas. Möjligheterna till ökad digitalisering behöver prioriteras. Staten (Skolverket) bör ombesörja framtagning av standardiserade läromedel i fysisk och digital form. Användningen av dessa läromedel eller likvärdiga ska vara obligatoriska.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen och anser att sfi bör kompletteras med yrkes-sfi för snabbare integration.

SOU 2020:46, s. 677. Bedömning: Utbildning är en nödvändig insats för många nyanlända, och principen om en utbildningsplikt är välgrundad. Etableringstiden måste utnyttjas effektivare och kvaliteten på utbildningen höjas. Vidare behöver utvärderingen av utbildningsprogram för nyanlända stärkas.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen.

SOU 2020:46, s. 677. Förslag: För att bättre motivera dem som behöver ta del av utbildning längre än etableringstidens omfattning bör regeringen låta utreda utformningen av ett enkelt och förutsebart studiefinansieringssystem.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 678. Bedömning: Ingångsavdraget kan förbättra chanserna för utrikes födda att få arbete.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer bedömningen.

SOU 2020:46, s. 678. Förslag: Utred möjligheten att Arbetsförmedlingen eller bemanningsföretag tar över arbetsgivaransvaret för personer med subventionerade anställningar.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget och föreslår att åtgärden kompletteras med insatser för arbetsledning. Sannolikt är bemanningsföretag bättre lämpade för uppgiften än Arbetsförmedlingen.

SOU 2020:46, s. 679. Rekommendation: Resurserna för att vägleda nyanlända inom etableringsprogrammet behöver öka. Antalet inskrivna nyanlända per arbetsförmedlare behöver minska

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen men kan inte bedöma hur många inskrivna som är lämpligt per handläggare.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 680. Förslag: Regeringen bör tillsätta en utredning om hur etableringsersättning och etableringstillägg bäst bör utformas för att det ska bli lika lönsamt för båda nyanlända makarna i ett hushåll att ta ett arbete. En utgångspunkt bör också vara att den sammantagna ersättningen för alla slags hushåll ska vara högre än riksnormen för försörjningsstöd.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 683. Rekommendation: Utrikes födda kvinnor med kort utbildning och ringa arbetslivserfarenhet är en grupp där många kan vara i behov av en avpassad, sammanhållen introducerande etableringsinsats. Arbetsförmedlingen måste kunna erbjuda sådana insatser till behövande. Insatserna bör effekt utvärderas med ett bredare integrationsfokus än ett rent arbetsmarknadsperspektiv.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 685. Rekommendation: Myndigheter ska informera om möjligheten för föräldralediga nyanlända invandrare att delta i sfi med bibehållen föräldrapenning på grund- och lägstaniivå. Informationen ska även ingå i den samhällsorientering som i dag lämnas inom etableringsprogrammet och föreslås ges till asylsökande (19.3.1 ovan).

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 687. Rekommendation: Se över hur myndigheter kan kontakta utrikes födda kvinnor så att de behåller respektive återupprättar kontakt med arbetsmarknaden vid olika strategiska tillfällen såsom exempelvis en tid efter att man lämnat etableringsprogrammet, respektive inför en avslutad föräldraledighet.

LRF:s synpunkt: LRF anser att Arbetsförmedlingen saknar information vad gäller nyanlända arbetssökandes kompetens och erfarenhet från sina hemländer. Bristen på information försvårar matchningarna för arbetsgivare med rekryteringsbehov.

Det är viktigt att understryka att språkkunskaper är en utmanande fråga i rekryteringarna. Arbetstagarna måste ha grundläggande kunskaper att kommunicera på svenska för att kunna vara anställningsbara i många av rollerna på arbetsmarknaden.

LRF:s erfarenhet är att kvinnor från främst patriarkala kulturer, utan grundläggande kunskaper i svenska eller kunskapen om hur samhället fungerar,

2021-04-07

har alltför stor risk att hamna utanför arbetsmarknaden och samhället. LRF anser att det bör vara myndigheternas ansvar att hantera situationen fram tills förutsättningarna och drivkrafter finns på plats för en förflyttning från stöd till egen försörjning.

SOU 2020:46, s. 691. Förslag: Utred ett utökat statligt ansvar för nyanlända flyktingars bosättning, etableringsinsatser och försörjning under en längre tid än de två år som anges i bosättningslagen och etableringslagen

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 699. Förslag: Anställningserbjudandet som lämnas in till Migrationsverket vid prövningen av arbetstillstånd ska vara rättsligt bindande.

LRF:s synpunkt: LRF anser att förslaget är ogenomtänkt och ger orimliga konsekvenser och bör inte genomföras. LRF avstyrker förslaget. Det finns bättre sätt att hantera problematiken på i det nyligen framlagda förslaget i utredningen Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5).

SOU 2020:46, s. 701. Bedömning: Med beaktande av riktlinjerna för kriminalisering är det inte är lämpligt att införa ett straffansvar för arbetsgivare som underlåter att uppfylla anställningsvillkoren.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer bedömningen.

SOU 2020:46, s. 707. Förslag: Inför en möjlighet att ta ut sanktionsavgift för arbetsgivare till arbetskraftsinvandrare som inte uppfyller de villkor som legat till grund för arbetstillståndet, det vill säga när arbetskraftsinvandrararen har fått sämre villkor än det som framgår av det bindande anställningserbjudandet.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker förslaget och ser en mer relevant lösning i det förslag som som lagts fram av utredningen Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5).

SOU 2020:46, s. 707. Förslag: Ersättning till arbetstagare som lidit skada ska betalas ut utan rättslig prövning.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrkes förslaget. Frågan har behandlats mer ingående och relevant med en lösning som presenteras i utredningen Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5).

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 711. Förslag: Återgå till den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen för att bedöma behovet av att rekrytera arbetskraft från tredjeländ.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker förslaget och anser att det vore djupt olyckligt att på så sätt reglera företagens möjligheter att hitta rätt kompetens för som verksamhet.

Kapitel 20. Bostäder och grannskap

SOU 2020:46, s. 733. Rekommendation: Kommissionen ställer sig bakom förslaget i SOU 2018:67 om att utreda ett införande av en moderniserad kommunal förköpsrätt. I SOU 2018:67 föreslås att Boverket ska ges denna uppgift, men kommissionen menar att det även kan utföras av en särskild utredare. Det bör även utredas hur ett statligt övertagande av förköpsrätten skulle kunna regleras.

LRF:s synpunkt: LRF anser att det är en dålig rekommendation som riskerar bli orimligt ingripande gentemot äganderätten.

SOU 2020:46, s. 769. Förslag: Inför ett lagstadgat krav på hyresgästernas möjlighet att välja nivå vid renovering.

LRF:s synpunkt: LRF anser att nuvarande lagstiftning är tillfyllest och att det framlagda förslaget riskerar bli administrativt betungande för hyresvärderna samt ger hyresgästen för stora möjligheter att begränsa vissa renoveringar vilket bl.a. kan leda till fördyrande åtgärder på fastigheten.

Kapitel 21. Regionala frågor

SOU 2020:46, s. 776. Bedömning: En viss ytterligare utveckling av det kommunala utjämningsystemet är av allt att döma motiverad, men i längden krävs strukturella förändringar av kommunsystemet och eventuellt förändrade arbetsuppgifter för att det ska vara hållbart. En kombination av ekonomiska stimulanser och villkorade insatser torde bli nödvändiga.

LRF:s synpunkt: LRF anser att det kommunala utjämningsystemet är mycket viktigt men att utformningen kan komma att behöva utvecklas.

LRF anser att erfarenheterna efter de tidigare sammanslagningarna visar att sammanslagning av kommuner i första hand ska vara frivilliga och att det kan finnas bättre alternativ genom samverkan än sammanslagning av kommuner.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 778. Bedömning: Ambitionen att stärka den lokala statliga närvaron är god, och att göra detta genom ett ökat antal servicekontor framstår som motiverat. En lokal närvaro är viktig för en myndighet som Arbetsförmedlingen, som bör kunna erbjuda bokade besök i egen regi eller i samverkan med kommunen.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer bedömningen och anser att staten hitintills har förlorat mycket trovärdighet efter att så många myndigheter dragit in sina lokala kontor och att det krävs betydande insatser för att återupprätta en fullvärdig service och likvärdig standard på servicen till medborgarna på landsbygden.

SOU 2020:46, s. 778. Förslag: Vilka krav som ska kunna ställas på polisnärvaro bör utredas närmare.

LRF:s synpunkt: LRF anser att frågan om polisnärvaro inte behöver utredas närmare utan att det är fråga om att medborgarna ska känna att det finns en grundläggande trygghet i att det finns polis tillgänglig inom rimlig tid. Folkopinionen, inte minst på landsbygden, kräver att det ska finnas en polisnärvaro.

SOU 2020:46, s. 778. Bedömning: Expertmyndigheter bör lokaliseras efter andra principer än regionala hänsyn, såsom möjlighet till kompetensförsörjning och kunskapsutbyte.

LRF:s synpunkt: LRF delar inte bedömningen och anser att regionala hänsyn är viktiga inte minst för att sprida ut statens delaktighet i alla landsändar samt lokalt bidra till skattebasen. Vad gäller kompetensutbyte har pandemin tydligt visat att personal inte behöver finnas fysiskt på samma plats för utbyte och kompetensutveckling.

Kapitel 22. Konsumentpolitik

SOU 2020:46, s. 798. Förslag: Inför en absolut preskription för långvarigt överskuldsatta när det gäller konsumentfordringar i preskriptionslagen.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget.

SOU 2020:46, s. 811. Förslag: Regeringen bör tillsätta en utredning för att ta fram ett konkret program med verkningsfulla åtgärder för att främja goda

2021-04-07

levnadsvanor framför allt bland unga i alla socioekonomiska grupper. Åtgärder som bör utredas är:

- skatt på ohälsosamma produkter,*
- subventioner till hälsosam mat,*
- märkning av varor med högt innehåll av ämnen som socker och salt,*
- riktade insatser och uppsökande verksamheter för särskilda grupper,*
- åtgärder för att främja fysisk aktivitet. Dessa bör bland annat innefatta en översyn av hur stödet till idrotten kan utformas för att i större utsträckning främja rörelse och föreningsliv bland unga från socioekonomiskt svaga hem.*

LRF:s synpunkt: LRF anser att goda levnadsvanor och god hälsa ska uppnås genom att medborgarna har god kunskap och medvetenhet samt har tillgång till god rådgivning, inte främst genom politiska styrmedel. Vi ser behovet av en utredning av hur skolmat i allmänhet och skolmjölk i synnerhet påverkar barns hälsa. Detta i ljuset av det ifrågasättande av skolmjölk som hörs på olika håll i landet och som hotar att urholka barns förutsättningar att nå rekommenderat näringsintag, särskilt hos barn i socioekonomiskt svaga hem.

Vi ser också ett behov av att med hjälp av erkänd, bred och oberoende expertis definiera "hälsosam mat" utifrån evidensbaserad forskning, eftersom uppfattningen av vad detta innebär går isär bland såväl allmänhet som beslutsfattare. Det är viktigt att "subventioner till hälsosam mat" underkastar sig en ändamålsenlig definition för att undvika godtycklighet på lokal eller regional beslutsnivå. Samma argument gör sig gällande kring definition av "ohälsosamma produkter".

SOU 2020:46, s. 812. Bedömning: Alkoholmonopolet bör bevaras.

LRF:s synpunkt: LRF anser att alkoholmonopolet bör bevaras så länge detta är relevant för att uppnå det politiska syftet och så länge det finns en stödjande folkopinion för ett monopol. Det är LRF:s uppfattning att även gårdsförsäljning kan tillåtas utan att monopolet som sådant hotas.

SOU 2020:46, s. 813. Förslag: Varningstextalternativen 1, 8 och 11 elimineras från Alkoholförordningen 13 §.

LRF:s synpunkt: LRF anser att förslaget knappast har någon betydelse och närmast får ses som ett slag i luften för att uppnå det alkoholpolitiska syftet. Goda alkoholvanor bör uppnås genom god kunskap, inte av förmaningstexter på produkterna som knappast blir lästa.

SOU 2020:46, s. 814. Förslag: Knyt alkoholskatten till konsumentprisindex.

LRF:s synpunkt: LRF anser att koppling till konsumentprisindex inte är ett rimligt sätt för att hantera ett alkoholpolitiskt redskap.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 817. Rekommendation: Staten bör skapa ett riktat bidrag till primärkommuner och regioner för att ge dem förutsättningar att bygga upp och utveckla förebyggande och behandlande insatser.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen.

SOU 2020:46, s. 829. Rekommendation: Huvudmännen bör, bland annat utifrån ett upphandlingsrättsligt perspektiv, säkerställa en ändamålsenlig insyn hos de privata vårdgivarna de ingår avtal med för att garantera en vård på lika villkor och efter behov. För att möjliggöra till exempel medicinska revisioner av hur behovsbedömningar och prioriteringar görs behövs insyn även i den privat finansierade vården hos de vårdgivare som bedriver sådan vård parallellt med offentligt finansierad vård.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen men anser att ett naturligt första steg snarare vore gemensamma journalsystem både inom sjukvård och omsorg.

SOU 2020:46, s. 831. Bedömning: Kravet på att tillämpa vårdvalsssystem inom primärvården innebär en inskränkning av det kommunala självstyret och sannolikt en minskad jämlikhet i tillgången till hälso- och sjukvården. Därför bör regionerna vara fria att själva avgöra i vilken utsträckning fri etableringsrätt ska tillämpas.

LRF:s synpunkt: LRF delar inte bedömningen och anser att det är viktigare att finansieringsmodellerna utvärderas och reformeras.

SOU 2020:46, s. 833. Förslag: En utredning bör tillsättas med syfte att klargöra möjligheten att via ett statligt stimulansbidrag åstadkomma en centraliserad upphandling av sjukvårdspersonal.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget och anser att det också skulle behövas tjänstgöringsplikt för bemanningsföretag för att också bemanna landsbygdens vårdcentraler.

SOU 2020:46, s. 835. Rekommendation: Huvudalternativet för utprovning av hjälpmedel till personer med funktionsnedsättningar bör vara offentlig drift. Om privata vårdgivare utnyttjas inom en region, får de inte ha koppling till en särskild producent av hjälpmedel. Hjälpmedel bör endast få lämnas ut av offentliganställd personal, som ska upplysa patienten om det billigaste

2021-04-07

likvärdiga alternativet och att patienten kommer att få betala mellanskillnaden för det fall ett dyrare alternativ väljs.

LRF:s synpunkt: LRF anser att verksamheten snarare ska styras upp genom att upphandlingarna ska vara tydligare i vilka uppdrag som upphandlas och att genomförandet kontrolleras och följs upp.

Kapitel 24. Transfereringar – barn och familj

SOU 2020:46, s. 843. Förslag: För att synliggöra konsekvenserna av genomförd eller utebliven uppräknings av transfereringarna bör budgetlagen kompletteras med ett krav på att budgetdokumenten ska innehålla en stående redovisning av vilka justeringar som har gjorts i transfereringssystemen i relation till den utveckling som skulle gälla vid full följsamhet gentemot reallönerna.

LRF:s synpunkt: LRF anser att en sådan redovisning är rimlig men att nivåerna i transfereringssystemen i sig ska bygga på en politisk bedömning, inte en generell följsamhet mot reallöner.

SOU 2020:46, s. 844. Bedömning: En förstärkning av barndelen av bostadsbidraget är en effektiv väg att gå för att samtidigt stärka hushållsekonomi och underlätta bostadsförsörjningen för barnfamiljer med låga inkomster.

LRF:s synpunkt: LRF anser att det vore bättre att göra en samlad bedömning av bidragssystemen och stärka möjligheterna till jobb, fortbildning, karriär och löneutveckling.

SOU 2020:46, s. 849. Förslag: Utred samlat hur graviditet hanteras i socialförsäkringen. Frågor som bör besvaras inom en sådan utredning gäller:

- graviditet som grund för sjukskrivning när arbetsförmågan är nedsatt*
- lämplig nivå på sjukskrivning under graviditeten*
- gränsdragningen mellan graviditetspenning och sjukpenning*
- graviditetspenning under de sista dagarna före beräknad nedkomst*
- ersättningsnivåer i de angränsande system som kan komma i fråga att utnyttjas i samband med graviditet.*

LRF:s synpunkt: LRF instämmer i förslaget och vill understryka vikten av en socialförsäkring som inte missgynnar gruppen enskilda näringsidkare.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 858. Rekommendation: Förslagen från utredningen för en modern föräldraförsäkring genomförs vad avser • fler föräldrapenningdagar reserverade för varje förälder

- merparten ska tas ut innan barnet fyller 3 år, varefter föräldrarna tilldelas 10 föräldrapenningdagar per barn och år till och med barnet fyller 10 år
- lägstanivådagarna avskaffas
- snabbhetspremierna tas bort.

LRF:s synpunkt: LRF delar inte rekommendationen. LRF har framfört kritiska synpunkter på tidigare utredningsförslag eftersom det bortsåg från realiteter, särskilt för vissa företagargrupper, och inte beaktar konsekvenserna för deras barn. LRF anser att föräldrapenningdagar i huvudsak måste gå att överföra.

SOU 2020:46, s. 859. Rekommendation: Reserverade dagar bör införas också för föräldrapenning på grundnivå.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker rekommendationen och anser att den riskerar innebära att barnen sammanlagt får mindre tid med sina föräldrar om ena parten inte fullt ut kan utnyttja sina dagar.

SOU 2020:46, s. 860. Rekommendation: Höj taket i den tillfälliga föräldrapenningen till samma nivå som i sjukpenningen

LRF:s synpunkt: LRF stödjer rekommendationen.

Kapitel 25. Arbetsrelaterade trygghetssystem

SOU 2020:46, s. 873. Rekommendation: Återställ ersättningsgraden i den offentliga arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen med riktmärket att 80 procent av arbetstagarna har 80 procents ersättningsgrad. Motivera avsteg i de årliga budgetdokumenten.

LRF:s synpunkt: LRF anser att en uppdatering av ersättningsgraden är rimlig att utreda.

SOU 2020:46, s. 877. Rekommendation: Den försäkrade inkomsten i både arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen beräknas till den genomsnittliga arbetsinkomsten under en intjänandeperiod, vars längd får fastställas i särskild utredning. Vid en förändring av beräkningsgrunden är det ett krav att försäkringen inte blir mindre generös än den för närvarande är.

2021-04-07

LRF:s synpunkt: LRF anser att de båda försäkringarna bör utgå från den historiska inkomsten, vilket förenklar och gör ersättningen förutsägbar och mer rättssäker också för företagare.

SOU 2020:46, s. 880. Förslag: Utred konsekvenserna av att avskaffa grundbeloppet och införa ett lägsta belopp i en arbetsinkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring för arbetsökande som uppfyller de villkor på sökbeteende som framgår av lagen om arbetslöshetsförsäkringen. Beloppet bör vara högre än riksnormen i försörjningsstödet för att skapa drivkrafter för arbete.

LRF:s synpunkt: Rekommendationen behöver analyseras utifrån ett företagsperspektiv.

SOU 2020:46, s. 882. Rekommendation: Ersätt arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen med en tröskelnivå baserad på månadsinkomster. Den försäkrade inkomsten beräknas i stället till den genomsnittliga månadsinkomsten under en intjänandeperiod, vars längd får utredas särskilt. Tröskelnivån avseende månadsinkomst bör sättas på en sådan nivå att de personer som i dag uppfyller arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen inte riskerar att exkluderas från försäkringsskyddet.

LRF:s synpunkt: Rekommendationen behöver analyseras utifrån ett företagsperspektiv.

SOU 2020:46, s. 885. Rekommendation: Arbetslöshetsförsäkringen görs obligatorisk, med möjlighet att välja mellan de i dag erkända arbetslöshetskassorna och Alfakassan, för alla arbetstagare som har en beskattad inkomst. Avgift tas ut av den försäkrade, när månadsinkomsten kommer över den tröskelnivå som anges i rekommendationen om att avskaffa arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen.

LRF:s synpunkt: Det är ett tveksamt förslag för företagare om inte också reglerna ändras så att de ges rimliga möjligheter att använda försäkringen när den behövs. Rekommendationen behöver analyseras utifrån ett företagsperspektiv.

SOU 2020:46, s. 888. Rekommendation: Fördjupade utredningar med arbetsförmågebedömning görs som huvudregel obligatoriska inför 90- respektive 180-dagarsprövningen. Samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kring långa sjukfall bör utvecklas och intensifieras.

2021-04-07

Alternativt åläggs Försäkringskassan att komplettera sin egen kompetens med expertis från arbetsmarknadsområdet.

LRF:s synpunkt: Rekommendationen behöver analyseras utifrån ett företagsperspektiv. Arbetsförmågebedömningen är idag bekymmersam, särskilt ur ett jordbrukarperspektiv, eftersom bedömningen riskerar få allför ingripande konsekvenser i företaget.

SOU 2020:46, s. 889. Rekommendation: Harmonisera definitionerna av vilka arbeten som ska anses lämpliga för den försäkrade mellan regelverken för arbetslöshetsförsäkring och sjukpenning.

LRF:s synpunkt: Rekommendationen kan vara rimlig ur ett arbetstagarperspektiv men behöver också analyseras utifrån ett företagsperspektiv.

Kapitel 26. Kriminalpolitik

SOU 2020:46, s. 896. Rekommendation: Höj ambitionsnivån beträffande systematisk effektutvärdering av brottsförebyggande åtgärder och metoder för återanpassning inom en lämplig organisatorisk ram

LRF:s synpunkt: LRF ställer sig bakom rekommendationen.

SOU 2020:46, s. 897. Rekommendation: Granska 34-punktsprogrammet och andra liknande initiativ ur ett forskningsperspektiv

LRF:s synpunkt: Rekommendationen behöver analyseras utifrån ett företagsperspektiv.

SOU 2020:46, s. 899. Rekommendation: Återinför revisionsplikten för små aktiebolag

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker rekommendation som skulle öka kostnaderna för småföretag och knappast minska kriminellas utnyttjande av företag som bas för kriminell verksamhet. LRF är positivt till att revisionsplikten togs bort.

Kapitel 27. Institutionella frågor

SOU 2020:46, s. 914. Förslag: Utred de tekniska infrastruktursystemen med standardlösningen som referensram. Huvudalternativet bör i samtliga fall vara ett offentligt ägt och förvaltad nät med avgifter från operatörerna som är

2021-04-07

tillräckliga för att säkerställa en långsiktigt hållbar utbyggnad och förvaltning. Delproblem som en sådan utredning bör ta ställning till är bland andra • en förutsättningslös utvärdering av elförsörjningens organisation • ett förändrat gränssnitt mellan offentligt och privat i elnätet • behovet av specialistkompetens i domstolarna som prövar förvaltningsmål inom området • ett statligt administrerat system för laddning av elfordon • ett stärkt statligt ansvar för telekommunikationernas utveckling i enlighet med standardlösningen • principer för avgiftssättning när privata operatörer hyr utrymme i den statligt administrerade infrastrukturen.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget att det behövs en utvärdering av elförsörjningens organisation. Vi ser att den monopolställning som elnätsbolagen har på marknaden innebär att oskäligen elnätsavgifter kan tas ut av konsumenterna. Det finns idag inget annat sätt att påverka sin elnätsavgift annat än att flytta till ett annat elnätsområde. Detta är i praktiken omöjligt för en platsbunden näring såsom lantbruket.

Vi delar även uppfattningen att det i vissa delar krävs ett stärkt statligt ansvar för telekommunikationens utveckling. Detta rör framförallt behovet av täckningskrav och offentliga stimulanser som kan bidra till att erbjuda täckning på platser på landsbygden där de kommersiella operatörerna inte finner det lönsamt.

SOU 2020:46, s. 917. Förslag: Formulera ett tydligt fördelningspolitiskt mål för transportpolitiken och i Trafikverkets uppdrag. Utveckla de samhällsekonomiska analysmodellerna med avseende på fördelningsaspekter som stöd för de transportpolitiska besluten.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget, med förbehållet att detta mål inte enbart bör ta hänsyn till inkomstfördelning utan även geografisk fördelning. Exempelvis blir infrastrukturprojekt i anslutning till storstäder ofta prioriterade, till nackdel för bland annat underhåll och investeringar i landsbygdens infrastruktur, vilket skapar ett jämlikhetsproblem på lång sikt.

SOU 2020:46, s. 919. Rekommendation: Skapa en analysmyndighet med uppgift att i dialog med kommuner och regioner utveckla, standardisera och sprida vetenskapligt grundade metoder för att värdera kostnader och nyttor med sociala investeringar.

LRF:s synpunkt: Uppgiften bör snarare hanteras av befintliga analysmyndigheter i samverkan med SKR.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 921. Rekommendation: Gör en systematisk genomgång av några av de olika lagar som implementerar EG-rätten i syfte att identifiera outnyttjat handlingsutrymme med avseende på jämlikhetsperspektivet.

LRF:s synpunkt: Rekommendationen har tveksamt värde. Från de EU-rättsliga delar som träffar regleringen av gröna näringslivet är det snarare generell överimplementering som är problemet.

SOU 2020:46, s. 921. Bedömning: Tillsynen av EU-regelverkets efterlevnad behöver stärkas. I vissa fall krävs utveckling av nya tillsynsverktyg. Vid sidan av den allmänna utbyggnad av tillsynen som tidigare föreslagits (kapitel 18) bör behovet av nya tillsyns- och analysinstrument utredas.

LRF:s synpunkt: Det behövs ett perspektiv på frågeställningen som utgår från att god efterlevnad kommer av god rådgivning och lärande organisationer, inte primärt genom straff och strängare restriktioner. Generellt är det svårt att se att primärrätten skulle ha en svag efterlevnad annat i vissa delar som exempelvis tillämpning av proportionalitetsprincipen.

SOU 2020:46, s. 925. Förslag: Tillsätt en ny maktutredning med inriktning mot det politiska systemets integritet. Lämpliga förebilder kan hämtas från den amerikanska forskning som har citerats i texten.

LRF:s synpunkt: LRF stödjer förslaget och anser att behovet av en författningsdomstol bör ingå i en sådan utredning.

Kapitel 28. Skatter

SOU 2020:46, s. 935. Rekommendation: Återställ en enhetlig skattesats för alla kapitalinkomster. Skattesatsen måste vara så hög att intäkterna från kapitalbeskattningen ökar relativt intäkterna från beskattningen av arbetsinkomster.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker rekommendationen och anser att frågeställningen bör analyseras i ett större skatteperspektiv.

SOU 2020:46, s. 937. Rekommendation: Återinför arvs- och gåvoskatt med ett relativt högt fribelopp och därefter en rak eller progressiv beskattning.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker rekommendationen. Arvs- och gåvoskatt medför många negativa aspekter för samhället och sänker statens skatteintäkter. Dessa skatter bör inte återinföras.

2021-04-07

SOU 2020:46, s. 939. Bedömning: Återinförande av en förmögenhetsskatt bör utredas inom ramen för en större skattereform.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker ett återinförande av förmögenhetsskatt, men är positivt till en analys av hur en större skattereform skulle kunna utformas.

SOU 2020:46, s. 942. Rekommendation: Uppdatera och utvidga de förslag till ändringar i beskattningen av fåmansföretag som framlades i SOU 2016:75, med sikte på att ytterligare begränsa en skatteplanering som sätter progressiviteten ur spel.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker rekommendationen och anser att frågeställningen bör analyseras i ett större skatteperspektiv.

SOU 2020:46, s. 945. Förslag: Utred ett återställande av mervärdesskatten på livsmedel till normalskattesatsen och höj nivåer i vissa transfereringar för att kompensera barnfamiljer och ekonomiskt svaga hushåll.

LRF:s synpunkt: LRF avstyrker förslaget. En enhetlig moms skulle innebära att mat blir dyrare och enligt förslaget skulle svaga konsumentgrupper behöva kompenseras. För svensk matproduktion skulle en höjd moms på mat innebära en bekymmersam konkurrensnackdel som slår mot den inhemska matproduktionen eftersom skillnaden mellan utländskt lågpris och den svenska kvaliteten skulle bli ännu större med en högre momssats.

Högre priser för svensk mat visavi utländsk skulle vara ett hårt slag mot den svenska livsmedelsstrategin som syftar till att öka den svenska matproduktionen och förbättra den svenska matberedskapen. LRF noterar även att nedsatt matmoms är en gängse skattepolitik bland EUs medlemsländer som Sverige inte bör avvika ifrån.

SOU 2020:46, s. 950. Förslag: Upphäv skattereduktionen för rot-arbeten

LRF:s synpunkt: LRF är kritiskt till förslaget.

SOU 2020:46, s. 953. Bedömning: Rut-avdraget bör bevaras, men taknivån för möjligheten till skattereduktion bör inte höjas och möjligheten bör inte heller utvidgas till att omfatta fler tjänster.

LRF:s synpunkt: LRF är positivt till att bevara RUT-avdrag men kritiskt till bedömningen i övrigt.

2021-04-07

Kapitel 29. Finansiering

SOU 2020:46, s. 965. Förslag: Justera temporärt målet för det internationella biståndet till 0,7 procent av bruttonationalinkomsten, i enlighet med Sveriges internationella åtagande. Utnyttja de frigjorda 0,3 procenten för att säkerställa en bättre fungerande mottagnings- och etableringsprocess i landet

LRF:s synpunkt: LRF är kritiskt till förslaget. En effektivare mottagnings- och etableringsprocessen skulle snarare vara självfinansierad i sig själv med stora vinster ur ett samhällsperspektiv.

Med vänliga hälsningar

Lantbrukarnas Riksförbund

Victoria Bondesson

t.f. enhetschef

Anders Johannesson